

Elhunyt Kiss Pál

85 éves korában elhunyt Kiss Pál elvtárs, aki tulajdonosa volt a Szocialista Hazáért Erdemrendnek, a Munka Erdemrend ezüst fokozatának és a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremnek.

Kiss Pál 1918-ban lépett be a Magyarországi Szociáldemokrata Pártba és a Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetségébe. 1919-től a szakszervezetben töltött be különböző funkciókat. 1944-ig, Szeged felszabadulásáig aktívan tevékenykedett

a Szociáldemokrata Pártban, majd 1944. október 11. után, Szeged felszabadulását követően részt vett a Kommunista Párt megalakításában. 1947-ig a Móravárosi Kerületi Pártszervezet titkára volt. 1948-tól nyugdíjaztatásáig a termelőmunka különböző területein tevékenykedett. Volt tanácsos, részt vett a budapesti XV. kerületi munkás-örökség megszervezésében.

Hamvasztás utáni búcsúztatásáról később intézkedünk.

MSZMP
Szeged városi bizottsága

Mit ígér a televízió?

A televízió negyedik negyedévi műsora is megemlékezik hazánk jelentős történelmi évfordulóiról, az őszi rózsás forradalomról és a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 80. évfordulójáról, illetve a Magyar Tanácsköztársaság jövőre esedékes, hat évtizedes jubileumáról. Forradalmak nemzedéke címmel egyebek között Landler Jenő, Károlyi Mihály, Szabó Ervin, Jászi Oszkár, Lukács

György, Jász Dezső, Korvin Ottó emlékeit elevenítik föl. Ehhez csatlakozóan tűzik ismét műsorra a Századunk sorozat korábbi adásait, valamint azokat a dokumentumfilmeket, melyek a párt hat évtizedes történetét foglalják össze, illetve a kommunista ifjúmunkások mozgalmára emlékeztetnek. Bemutatják Hollós Ervin-Hármori Ottó A zárka című filmjét, mely 1944-ben játszódik, s hőse egy fiatal kommunista. Az első világháború végnapjainak válsághelyzetét idézi föl a Mire a levelek lehullanak, Szabó György-Hajdúfy Miklós tévéfilmje.

A budapesti művészeti hetekről több közvetítést ad a televízió. Bemutatja Hidas Frigyes operáját, Karinthy Ferenc Bösendorfer című egyfelvonásosára, a kétszemélyes játék főszereplői Barlay Zsuzsa és Gáti István. Beszélgetések Szokráteszel címmel Radzsinzkej rendezett tévéfilmre Mihályfi Imre. Öt részből álló hangversenysorozat keretében dínyentes karmestereket is láthat a néző.

Gazdagnak ígérkezik a tévéjátékok-filmek, szórakoztató összeállítások választéka is. Két részben kerül képernyőre Erich Kästner Az eltűnt miniatűr című írásának változata, Málnay Lvente rendezésében. Bulla

Elma és Páger Antal a főszereplői Makk Károly tévéfilmjének, mely Dery Tibor Philemon és Baucisát mutatja be. Mecénás kerestetik a címe Jean Silvain kortárs francia író vígjátékának, s a Jó estét — a Vigszínházban Fejes Endre Jó estét nyár, jó estét szerelem című regényének színpadi változatát úgy örökíti meg, hogy közben a bemutató közönségének véleményét is megtudjuk. Brecht és

Feuchtwanger átdolgozásában kerül képernyőre Marlowe Angliai II. Edward életét című drámája, amit Horváth Z. Gergely rendez; s osztrák-magyar együttműködéssel idézik föl Schubert emlékeit a komponista születésének 150. évfordulója alkalmából. Színre kerül Menotti egyfelvonásos operája, A telefon, s felvételről sugározzák a Budapesti nagy sikerrel szerepelt Boney M. műsorát. Folytatódik a Röpülj páva versenye, ahol a korábbi vetélkedőkön továbbjutott közönségek mutatják be újabb produkcióikat. A filmműsorok érdekessége, hogy ismét megjelennek a képernyőn Alekszej Tolsztoj Golgotájának hősei, az ötödik-tizenharmadik rész bemutatása előtt föllevenítik a korábbi epizódokat. Nemzetközi díjnyertes francia film a Vörös plakát, mely 1944-ben ki-végzett partizánoknak állít emléket. A Csendes-óceán egyik szigetén rekedt amerikai és japán katona kényeszerű összecsapásának kronikája a Pokol a Csendes-óceánon című amerikai film. Egy család története elevenedik meg a tizenhárom részes Mogador lakói című francia sorozatban, s bemutatják Leslie Howard és Norma Shearer főszereplésével a Rómeó és Júlia is.

A karácsonyi ajánlatból föl hívjuk a figyelmet Jevgenyij Svarc A király meztelen című drámájának tévéváltozatára, a magyar-kannadai koprodukcióban készült Drága kisfiam! című filmre, a hat részre elosztott Verne-adaptációra A rejtelmés szigetre, valamint a filmek közül A törvénysértő seriffre, a néhai sláger Beatles-filmre (Egy nehéz nap éjszakája), A riksakulimegtudjuk. Brecht és

Gombolyag

Patakartos, előtérben holdsütötte özikekkel még nincs; van viszont kiscica. A matricán két kismacska üldögel egy azürrékké diványpárnán, s mit csinálnak, vajon mit? Mi sem természetesebb, hogy játszadoznak egy pamutgombolyaggal.

Ime, itt van, feltámadt a giccsestés klasszikusainak egyik leg-hírhedtebb mutatója. Nézzem a poháron az árat. Kilenc forintba kerülnek a macskák, azzal a gyönyörű, téglapiros gombolyaggal. Van pohár gombolyag és cicák nélkül is. Az viszont csak hat forint hatvan fillérbe kerül. Itt lehet a gombolyag eldosa! Egy matrica ára lehet talán húsz fillér is... A giccsel kell tehát megfizetni.

Es fizetik is. Napok óta figyelem a poharakat a polcon. Ez fogja. Az olcsóbb nem. Veszik a cicákat gombolyagosul az apukák és anyukák gyermekeiknek, hadd fejlődjön annak a gyerekeknek a vizuális kultúrája, hadd tudja meg, hogy mi az az igaz szépség.

Napok óta füstölög már ezen. De ez még mind semmi. Bekapcsolom a televíziót, s nézük fiammal a tévét. Mese. A címe: Egér a Marson. Vannak benne persze cicák is, mert egér macska nélkül fél-karú óriás, legalábbis mesefilm. És ekkor mit látok? Nem hiszik el. Megelevenedik a pohár látkepe a képernyőn. Igen, jó egy macska a hozzá tartozó gombolyaggal.

Ebbe már bele lehet gabalyodni, pontosan úgy, ahogyan a kismacska a gombolyagba... P. F.

Ifivezetők a DÉLÉP-nél

Két évvel ezelőtt az ifivezetők negyedik országos találkozója részt vevő küldöttek még nem beszéltek a munkásifjú tevékenységéről. Akkor elsősorban a középiskolás, főiskolás ifivezetőkről esett szó. Az idén — az ötödik országos találkozó, melynek Szeged adott otthont — már három munkascsoport is tanácskozott az üzemekből, vállalatoktól, téveszkekből kerülő ifivezetők helyzetéről, feladatairól. Az egyik szekciós vendéglátója a DÉLÉP KISZ-bizottsága volt. Nem véletlenül esett rájuk a választás, hiszen az itt dolgozó fiatalok mindent megtesznek azért, hogy megbízatásukat a lehető legeredményesebben teljesítsék.

Bálint Piroksa teljesítményszámoló a DÉLÉP első számú ifije. Azért ragaszkodik rá ezt a titulust, mert a múlt év óta ő a vállalati KISZ-bizottság úttörőfelelőse. Vele beszélgettem arról, hogy mit is jelent munkásifiatlannak lenni.

— Legfontosabb feladatunk az, hogy felkészítsük az úttörőket a KISZ-életre — mondja Bálint Piroksa. — Emellett segítünk a gyerekeknek a pályaválasztásban és gondoskodunk szabad idejük hasznos eltöltéséről. Azt hiszem, előnyösebb a helyzetünk, mint például egy középiskolás ifivezetőnek, mert mi kint vagyunk az életben, dolgozunk, több a tapasztalatunk.

— Mit jelent ez a gyakorlatban?

— A gyerekeket meghívjuk KISZ-rendezvényeinkre, közös kirándulásokat, sportversenyeket szervezünk. Összehozzuk őket szocialista brigádjaikkal, összel a pályaválasztási hetek alkalmával bemutatjuk nekik munkahelyeinket, megismertjük őket egy-egy szakmával.

— Hány ifivezető van a DÉLÉP-nél?

— Nem sokan, húszan vagyunk. A fejlődést és lelkesedésünket bizonyítja, hogy 1976-ban csak hárman végeztek ilyen munkát. Jelenleg tizenötön a tarjáni 1-es számú általános iskola 1727-es Váci Mihály Úttörőcsapatát patronáljuk, a többiek az úttörőházban és — a bejárók — a lakóhelyükön ifivezetők.

— Kik alkotják ezt a gárdát?

— Van köztünk kétgyerekes családapa, családanya, mérnök és szakmunkás egyaránt. Mindannyian megszállottak vagyunk. Talán pályát tévesztettünk, de az is lehet, hogy egyszerűen csak szeretjük a gyerekeket, s nem szégyenlünk játszani velük.

— Milyen a kapcsolat az iskolával, a pedagógusokkal, az úttörővezetőkkel?

— Röviden: nagyon jó. Tényleg, nemcsak az együttműködési szerződést írtuk alá, amit aztán papíron adminisztrálunk. Az ifiklubunkba rendszeresen eljönnek a csapatvezetők, a legtöbb osztályfőnökkel megkonzultáljuk a teendőket. Számítanak ránk, meghívnak bennünket minden rendezvényre, amit az iskola szervez.

— S a DÉLÉP, a KISZ-bizottság hogyan támogatja ezt a munkát?

— A tarjáni iskola testne-

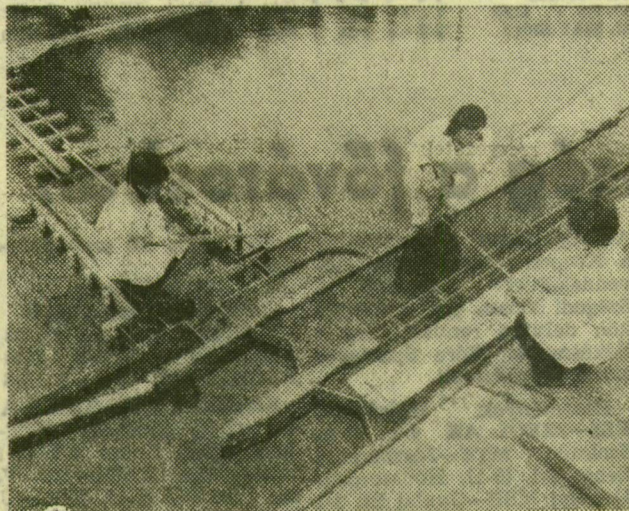
veléstagozatos, ezért nagy segítség, hogy használhatjuk vállalatunk sportpályáját. Legutóbb, az ifivezetők országos találkozója a DÉLÉP vendégházát kaptuk kölcsön a tanácskozási idejére. A KISZ-ben teljes értékű munkának számít ez a tevékenységünk. KISZ-bizottságunk évente 5-6 ezer forintot fordít a közös rendezvények költségeinek fedezésére, az úttörők megajándékozására.

Nem kis felelősség gyere-

kekkel foglalkozni, még ifivezetőként sem, különösen úgy, ha nincs egységes tematika, nincs kialakult gyakorlat, a módszereket ki-ki saját maga kénytelen kikísérletezni. A DÉLÉP-es fiatalok a szó szoros értelmében úttörőmunkát végeznek ebben, s hogy milyen eredménnyel, azt bizonyítja: ők is részt vesznek majd a hatodik országos ifitalálkozó előkészítésében.

R. I.

Mini hajók — mini Dunán

A Vizgazdálkodási Tudományos Kutatóközpontban rádióirányítású hajómodellek segítségével a „kicsinyített” Dunán vizsgálják a magyar-csehszlovák együttműködéssel megvalósuló Gabcsikovo-Nagymaros vízelépcsőrendszer nagymarosi zsilipjének hajózhatóságát

Az OKT a Balatonról

Várkoncertek és orgonaszó, könnyűzenei és folklór műsorok, szabadidő játékok és filmvetítések szórakoztatják a Balatonpartján üdülőket a nyáron: eddigéknél gazdagabb volt a program, a kulturális ellátottság, de még nem kielégítő — állapította meg az Országos Közművelődési Tanács elnöksége az elmúlt idény tapasztalatainak elemzésekor. A magyar tenger mellett nyaranta pihenő mintegy 5 millió hazai és külföldi vendég, csakúgy mint a helybéli lakosok, igénylik a tartalmas szórakozást, művelődést.

Az elnökség felkérte az Országos Idegenforgalmi Tanácsot: a továbbiakban is támogassa anyagilag az egyre több hallgatót vonzó könnyűzenei hangversenyeket.

Az üléseken javasolták azt is: az OIT segítse elő a balatonmenti szabadtéri színpadok rekonstrukcióját, mivel zömmel ezek a nyári rendezvények színterei, azonban — a balatonfüredi színpad kivételével — korszerűtlenek. Számos más művelődési létesítmény is elavult. Ezek felújításához szin-

tén az illetékes központi szervek segítségét kérték az üléseken.

Az OKT elnöksége felhívta a figyelmet: mivel az üdülési idény meghosszabbodik, a Somogy és a Veszprém megyei tanács, az Országos Filmharmónia, az Országos Rendező Iroda az elő- és az utóidényben is tervezzen programot. A jövő évi műsor összeállításakor vegyék figyelembe mind a helyi lakosság, mind a vendégek kívánságát.

Programok az MTESZ-nél

Holnap, pénteken délután a Magyar Természettudományi és Műszaki Egyesületek Szervezetének két szakosztályánál lesz rendezvény. Szegeden, a Technika Házában. A Magyar Kémikusok Egyesülete Csongrád megyei csoportjának ifjúsági tagozata rendez a Technika Házában szakmai programot, melyen az „Ausztíriai történelmi kertek” című előadás hangszítség fel tanítványainkat

A folyóirat új számának lírai anyagából több kitérő verset külön is megemlíthetünk, a kiemelés helyett azonban az összkép nyújtotta egyenletes színvonalra hívjuk föl a figyelmet. Új költeményeivel szerepel Agh István, Tóth Bálint, Kiss Anna, Tolnai Ottó, Oravecz Imre, Tamás Menyhért és Hervay Gizella. Az egy évvel ezelőtt elhunyt nagy költő, Kormos István emléket idézi Szöllősi Zoltán és Zalán Tibor verse. Fodor András esszéje Nagy László egyik verséhez (Az Ország-ház kapujában, 1946) kapcsolódik. Devecseri Zoltán versének (Bordal Nagy László emlékeztetése) szintén „a Hóhajú Lovas” a hőse. Hosszú idő után ismét novel-lálával jelentkezik a Tiszatáj hasábjain Órdógh Szilveszter.

Ez év júniusának elején a Magyar Írók Szövetsége tanácskozást rendezett Szegeden a Magyar irodalom, kritika, valóság a hetvenes években címmel. Ennek a konferenciának az anyagát is kézbe veheti most az olvasó. Szabolcsi Miklós beve-

kémiából a felső fokú oktatási intézmények felvételi vizsgáira” címmel tart előadást.

Holnap este fél 6-kor pedig az Építőipari Tudományos Egyesület megyei csoportjának ifjúsági tagozata rendez a Technika Házában szakmai programot, melyen az „Ausztíriai történelmi kertek” című előadás hangszítség fel tanítványainkat

zető előadása hatalmas bizonyító anyag birtokában változja föl a mai magyar irodalom helyzetét. Garai Gábor azt hangsúlyozza, hogy „Nem két tábor áll itt egymással szemben: alkotók és kritikuskok tábora. Az író, a költő — ha az önteltségtől tudata el nem homályosult — első és könyörtelen kritikusa önmagának, kimondva vagy kimondatlanul. S ha elismerjük az író jogát a kritikához, ki vitatná el az alkotó rangját a hivatásos kritikustól?” Fekete Gyula a kritika hitelével, az elit és a tömegkultúra viszonyával foglalkozik. Almási Miklós — többek között — arról a „sokkhatásról” szól, „amelylyel a hetvenes évek változásai jelentkeztek az írók tudatában, életérzésében.” Tóth Dezső két kérdéssel foglalkozik részletesen hozzászólásával. („Az egyik az, hogy vajon mennyire komolyan a marxista kritikai magatartás az irodalomban megjelenő jogos társadalomkritikai mozzanatok megítélésében.” „A másik, ugyan-csak mélyebb átgondolást kívánó jelenség, hogy az elmúlt évtizedben általában megnőtt az irodalomban jelentkező polgári minőségek presztízse, feljebb kerültek az értéklistán.”) Agárdi Péter a hatvanas és a hetvenes évek irodalmát hasonlítja össze. Pozsgay Imre a valóság, az irodalom és a kritika közötti „járatos út” kereséséhez ad megszívlelendő szempontokat. Az összeállítás Szabolcsi Miklós vezetőségével és Dobozy Imre felszólalásával is tartalmazza.

Fülöp László Krúdy melyvilága című tanulmányát a Szindbád szerzője születésének századik évfordulója al-

kalmából közli a Tiszatáj. Olvasható az Örökség rovatban Móra Ferenc egyik elefedett, Krúdy Gyuláról szóló írása is. Nem jelent meg kötetben a Vallomások kis állomásokról című Krúdy-cikk sem. — A két háború közötti haladó mozgalmak egyik legjelentősebbikére, a sarlósok mozgalmára Czine Mihály emlékezik szép szavakkal, Csátrai Dániel jó-részt ismeretlen dokumentumokat publikálva tekintti át a Sarló történetét.

A Kelet-európai Nézőben két írás a román-magyar művelődési kapcsolatokkal foglalkozik: Arvai Árpád az erdélyi román színjátszás kezdeteiről ír, Olasz Sándor Bitay Árpád munkásságát méltatja. Cora Irineu könyvét Csorba Csaba ismerteti.

Az év egyik legjelentősebb verseskötetéről (Nagy László: Jönnék a harangok érttem) Czine Mihály írt kritikát. Galgóczi Erzsébet novelláit Sziládi János, Tamás Menyhért verseit Varga Lajos Márton bírálja. Tóth Dezső tanulmánykötetét Vörös László elemzi. Az elmúlt év magyar néprajzi kiadványait Kósa László foglalja össze.

A Művészet rovatban a szegedi Játékok ideai produkcióját Nikolenyi István értékeli. Ugyancsak ezen a nyáron mutatták be nagy sikerrel a gyulai Várszínházban — Harag György rendezésében — Székely János drámáját. Erről az előadásról Ablonczy László ír. A Műteremtő sorozatban Grezsa Ferenc Szabó Iván mutatja be. (A folyóirat októberi számát is Szabó Iván munkái illusztrálják.) — A nemrég elhunyt Főja Géza-tól Annus József búcsúzik.